

## NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul analizei pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă și la hotărârile Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind măsurile de reglementare preventivă a pieței date

### 1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectelor și finalitățile urmărite

În conformitate cu art. 57 din Legea comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă. În urma unei asemenea analize, ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile față de furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

De asemenea, art. 61 alin. (1) al aceleiași legi prevede că ANRCETI efectuează analiza piețelor relevante în termen de 3 ani de la stabilirea unei măsuri anterioare privind piețele respective.

### 2. Principalele prevederi ale proiectelor și evidențierea elementelor noi

ANRCETI a elaborat a 6-a iterație a analizei pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3).

Procesul de analiză a piețelor presupune parcurgerea a 3 etape: identificarea piețelor relevante, analiza în detaliu a piețelor și determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute.

#### *1. Identificarea pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă*

Urmare a efectuării analizei privind identificarea Pieței 3, concluzia ANRCETI privind definirea pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă nu diferă de cea anterioară în ceea ce privește limitele pieței.

De asemenea, au fost determinate limitele geografice ale pieței în cauză drept teritoriul național, iar Testul celor trei criterii a demonstrat că această piață este în continuare susceptibilă reglementării preventive.

#### *2. Analiza în detaliu a pieței de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă*

Analiza detaliată, în care au fost examinate o serie de criterii pe care ANRCETI le consideră corespunzătoare pentru piața dată, a arătat că toți furnizorii au putere semnificativă pe piețele relevante de terminare a apelurilor în rețele proprii de telefonie fixă, însă puterea S.A.”Moldtelecom” de influență a piețelor din aval este substanțial mai mare ca a celorlalți furnizori de telefonie fixă. Acestea au fost reflectate în riscurile identificate ale concurenței.

Prin urmare, concluzia ANRCETI este că toți furnizorii de rețele de telefonie fixă de pe piață dețin puterea semnificativă pe piețele de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă și urmează a fi desemnați de către Consiliul de Administrație al ANRCETI drept furnizori cu putere semnificativă pe piețele date.

#### *3. Determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute*

În urma analizei, în conformitate cu articolul 61 din Legea nr. 241/2007, ANRCETI are

dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile față de furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

În cadrul etapelor precedente (1-5) de analiză a pieței relevante de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă, desfășurate în perioada anilor 2010-2020, ANRCETI a supus reglementării sale doar terminarea apelurilor cu origine națională. La aceste etape ANRCETI găsisse că supunerea serviciilor de terminare a apelurilor naționale reglementării sale era o măsură suficientă pentru reducerea barierelor concurențiale care se formează de la capacitatea furnizorilor concurenți pe o piață cu amănuntul să paseze activității cu amănuntul a concurenților acele costuri care nu sunt direct legate de furnizarea serviciului de interconectare.

În data de 11 februarie 2022 Guvernele Republicii Moldova și al României au semnat Acordul privind reducerea tarifelor de furnizarea serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între cele două state (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 103/2022, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 53 - 59, art. 138). Implementarea prevederilor Acordului presupunea necesitatea acordării tratamentului național pentru serviciile de terminare a apelurilor provenite de la numere din România. În acest sens, ANRCETI, prin Hotărârile Consiliului de Administrație nr.8-31 din 31 martie 2022 a decis să supună reglementării sale o parte din serviciile de terminare națională a apelurilor cu proveniență din state cu care Republica Moldova are un acord care ar presupune acordarea tratamentului tarifar în conformitate cu prevederile Regulamentului delegat nr.654/2021 *de completare a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile și a unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele fixe* (Regulamentul Delegat (UE) 2021/654). Astfel, ANRCETI a decis să impună ajustarea tarifelor maxime pentru serviciul de terminare în rețele fixe a apelurilor cu origine națională la nivelul costului LRIC pur pe care se bazează tarifele maxime stabilite prin Regulamentul Delegat (UE) 2021/654, precum și să impună același tratament tarifar pentru apelurile provenite de la numerele unui stat cu care Republica Moldova are un astfel de acord.

În data de 22 iunie 2022 Președintele Republicii Moldova a adresat scrisoare Președintelui Comisiei Europene, în care este exprimat interesul Republicii Moldova pentru încheierea unui acord de roaming între Republica Moldova și Uniunea Europeană prin care să fie asigurată reducerea în final a tarifelor cu amănuntul. În data de 11 noiembrie 2022 Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale s-a adresat Vice-președintelui Comisiei Europene și comisarului european pentru piața internă cu propunerea viziunii privind calea pentru reducerea tarifelor pentru roaming.

În Raportul final SWD(2023) 32 din 01.02.2023 al Comisiei Europene, *privind opinia Comisiei referitoare la solicitarea Republicii Moldova pentru statutul de membru al uniunii Europene*, Comisia menționează (Capitolul 10: Transformare digitală și media) adresarea interesului Republicii Moldova de a adera la spațiul "Roam Like At Home" al Uniunii Europene și că această aderare necesită implementarea de către Republica Moldova a Regulamentului UE privind roaming-ul și a legislației pertinente, precum și să cadă de acord asupra deschiderii mai mari a pieței sale. Regulamentul UE privind roaming-ul este cu aplicare pentru spațiul UE și pentru Spațiul Economic European (SEE).

ANRCETI ia notă de aceste evoluții și consideră că, în vederea realizării acestor inițiative politice este necesară luarea măsurilor speciale preventive de reglementare a apelurilor provenite de la numere din Uniunea Europeană, pentru a le acorda tratamentul similar apelurilor naționale terminate în proprie rețea fixă sau mobilă, conform Regulamentului delegat (UE) 2021/654. Regulamentul delegat (UE) 2021/654 este cu aplicare pentru spațiul UE și SEE, din care motiv tratamentul acordat apelurilor provenite de la numere ale statelor membre ale UE trebuie în egală măsură fi acordat și apelurilor provenite de la numere ale

statelor membre ale SEE. În vederea creării condițiilor necesare pentru reducerea tarifelor de roaming cu UE, este necesară aplicarea în Republica Moldova, pentru apelurile provenite de la numere ale statelor UE și SEE, a tarifelor pentru terminarea apelurilor în rețele mobile și fixe care să corespundă cerințelor Regulamentului delegat (UE) 2021/654. Totodată, asigurarea acestui tratament depinde și de acordarea tratamentului reciproc din partea operatorilor europeni pentru apelurile provenite de la numere din Republica Moldova. Mecanismul oferirii tratamentului reciproc și obligația operatorilor europeni de a-l oferi sunt stabilite de Articolul 1 alineat (4) litera a) din Regulamentul delegat (UE) 2021/654.

Prin urmare, ANRCETI propune să mențină obligațiile deja stabilite asupra furnizorilor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare cu ridicata a apelurilor voce în rețeaua proprie de telefonie fixă, cu completarea lor cu următoarele:

a) obligația de furnizare a serviciilor de terminare a apelurilor provenite de la numere din planurile de numerotare ale statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European;

b) obligația de a orienta la cost prețurile maximale pentru serviciile de terminare a apelurilor provenite de la numere ale statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, prin alinierea la plafoanele tarifare prevăzute de articolele 4 și 5 ale Regulamentului delegat (UE) 2021/654.

Totodată ANRCETI propune impunerea în sarcina furnizorilor alternativi noi intrați pe piață a obligațiilor speciale preventive.

### **3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene**

Nu este necesitate.

### **4. Fundamentarea economico-financiară**

Costuri suplimentare, legate de elaborarea și implementarea prezentului proiect de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI nu sunt necesare.

### **5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**

Proiectul Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI este elaborat în temeiul și în conformitate cu cerințele legislației naționale și europene, nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Astfel, în urma aprobării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea sau completarea cadrului normativ conex.

### **6. Avizarea și consultarea publică a proiectului**

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul analizei și proiectele Hotărârilor Consiliului de Administrație al ANRCETI a fost plasat pe pagina web oficială a ANRCETI [www.anrceti.md](http://www.anrceti.md), compartimentul Transparența decizională, secțiunea Proiecte în derulare, pentru perioada 27.02.2023 – 20.03.2023.

În cadrul consultării publice au parvenit propuneri din partea S.A., „Orange Moldova”. Deciziile luate pe marginea comentariilor și propunerilor sunt reflectate în Sinteza recomandărilor.

De asemenea menționăm că Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a comunicat despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

### **7. Consultările expertizei de compatibilitate**

Nu este necesitate.

### **8. Constatările expertizei anticorupție**

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

**9. Constatările expertizei juridice**

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

**10. Constatările altor expertize**

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

**Director adjunct**

**Silvia BOJOGA**